

**PHÒNG GIÁO DỤC & ĐÀO TẠO
TX NGHỊ SƠN**

ĐỀ THI CHÍNH THỨC
(Đề thi gồm có 01 trang)

**ĐỀ KHẢO SÁT ĐỘI TUYỂN
DỰ THI HỌC SINH GIỎI CẤP TỈNH**
Năm học 2023 - 2024

Môn: Toán - Lớp 9

Thời gian: **150 phút** (không kể thời gian giao đề)

Câu I. (4,0 điểm):

$$A = \frac{\sqrt{2 + \sqrt{4 - x^2}} \left[\sqrt{(2+x)^3} - \sqrt{(2-x)^3} \right]}{4 + \sqrt{4 - x^2}}$$

1. Rút gọn biểu thức:

2. Tính giá trị của biểu thức $A = x^2 y^2 z^2$, biết x, y, z là các số thực thỏa mãn:

$$\frac{1}{x^2(y-z)} = \frac{-3}{5}; \quad \frac{1}{y^2(z-x)} = \frac{1}{3}; \quad \frac{1}{z^2(x-y)} = 3.$$

Câu II. (4,0 điểm):

$$\sqrt[3]{81x-8} = x^3 - 2x^2 + \frac{4}{3}x - 2$$

1. Giải phương trình:

$$x^2(y+1) = 6y - 2$$

$$x^4y^2 + 2x^2y^2 + y(x^2 + 1) = 12y^2 - 1$$

Câu III. (4,0 điểm):

1. Tìm các cặp số nguyên dương (x, y) với x, y nguyên tố cùng nhau và thỏa mãn phương trình: $2(x^3 - x) = y^3 - y$

2. Cho x, y là các số nguyên thỏa mãn: $x^3 + y^3 + x^2 + y^2 + xy - 1$ chia hết cho $xy + x + y + 1$.
Chứng minh rằng $x^4 + y^9$ chia hết cho $y + 1$.

Câu IV. (6,0 điểm): Cho tam giác AMN cố định và cân tại A. Gọi I là trung điểm của MN, đường tròn (I) tiếp xúc với AM, AN lần lượt tại D và E. Về phía ngoài tam giác AMN; lấy điểm F thay đổi thuộc đường tròn (I), tiếp tuyến tại F của đường tròn (I) cắt tia AM ở B, cắt tia AN ở C.

1. Chứng minh hai tam giác BMI và INC đồng dạng.

2. Gọi A' là điểm đối xứng với A qua E, B' là điểm đối xứng với B qua F. Đường thẳng EF cắt AB' , BA' lần lượt tại K và H. Chứng minh tam giác DHK là tam giác cân.

3. Tìm vị trí của F trên (I) để diện tích tam giác ABC nhỏ nhất.

Câu V. (2,0 điểm): Cho a, b, c là các số thực dương thỏa mãn $a + 2b + 3c = 1$.

$$\frac{2ab}{a^2 + 4b^2} + \frac{6bc}{4b^2 + 9c^2} + \frac{3ca}{9c^2 + a^2} + \frac{1}{4} \left(\frac{1}{a} + \frac{1}{2b} + \frac{1}{3c} \right) \geq \frac{15}{4}$$

Chứng minh rằng:

Họ, tên thí sinh..... Chữ ký giám thị 1.....
Số báo danh..... Chữ ký giám thị 1.....

ĐÁP ÁN VÀ BIỂU CHẤM

Môn: Toán - Lớp 9

Năm học 2023 - 2024

(Đáp án gồm có 08 trang)

Câu	Đáp án	Biểu điểm
I (4đ)	<p>1. Rút gọn biểu thức:</p> $A = \frac{\sqrt{2 + \sqrt{4 - x^2}} [\sqrt{(2+x)^3} - \sqrt{(2-x)^3}]}{4 + \sqrt{4 - x^2}}$ <p>ĐKXĐ: $-2 \leq x \leq 2$</p> <p>Đặt $a = \sqrt{2+x}$; $b = \sqrt{2-x}$ ($a, b \geq 0$)</p> $\Rightarrow a^2 + b^2 = 4; a^2 - b^2 = 2x$ $\Rightarrow A = \frac{\sqrt{2+ab}(a^3 - b^3)}{4+ab} = \frac{\sqrt{2+ab}(a-b)(a^2 + ab + b^2)}{4+ab}$ $\Rightarrow A = \frac{\sqrt{2+ab}(a-b)(4+ab)}{4+ab} = \sqrt{2+ab}(a-b)$ $\Rightarrow A\sqrt{2} = \sqrt{4+2ab}(a-b)$ $\Rightarrow A\sqrt{2} = \sqrt{(a^2 + b^2 + 2ab)}(a-b) = (a+b)(a-b)$ $\Rightarrow A\sqrt{2} = a^2 - b^2 = 2x$ <p>Vay $A = x\sqrt{2}$</p>	0,5 0,5 0,5 0,5 0,5
	<p>2. Tính giá trị của biểu thức $A = x^2y^2z^2$, biết x, y, z là các số thực thỏa mãn:</p> $\frac{1}{x^2(y-z)} = -\frac{3}{5}; \quad \frac{1}{y^2(z-x)} = \frac{1}{3}; \quad \frac{1}{z^2(x-y)} = 3.$ $x^2(y-z) = -\frac{5}{3} \quad (1), \quad y^2(z-x) = 3 \quad (2), \quad z^2(x-y) = \frac{1}{3} \quad (3).$ <p>Từ giả thiết ta có:</p> <p>Nhân theo vế các đẳng thức (1), (2), (3) ta được:</p> $x^2y^2z^2(x-y)(y-z)(z-x) = -\frac{5}{3} \quad (4)$ <p>Cộng theo vế các đẳng thức (1), (2), (3) ta được:</p> $x^2(y-z) + y^2(z-x) + z^2(x-y) = \frac{5}{3}$	0,5

Phân tích đa thức $x^2(y-z) + y^2(z-x) + z^2(x-y)$ thành nhân tử được:

0,5

$$x^2(y-z) + y^2(z-x) + z^2(x-y) = -(x-y)(y-z)(z-x)$$

0,5

$$\text{Do đó } (x-y)(y-z)(z-x) = \frac{-5}{3} \quad (5)$$

Từ (4) và (5) suy ra: $A = 1$.

1) Tìm các cặp số nguyên dương (x, y) với x, y nguyên tố cùng nhau và thỏa mãn phương trình $2(x^3 - x) = y^3 - y$ (1)

$$\text{Phương trình (1)} \Leftrightarrow x^3 + x^3 + (-y)^3 = x + x - y = 2x - y$$

$$\Leftrightarrow x^3 + x^3 + (-y)^3 - 3xy(-y) + 3xy(-y) = 2x - y$$

0,5

Áp dụng hằng đẳng thức

$$a^3 + b^3 + c^3 - 3abc = (a+b+c)(a^2 + b^2 + c^2 - ab - bc - ca) \text{ ta có}$$

$$(x+x-y)(x^2 + x^2 + y^2 - xy + xy) - 3x^2y = 2x - y$$

$$\Leftrightarrow (2x-y)(x^2 + 2xy + y^2) - (2x-y) = 3x^2y$$

$$\Leftrightarrow (2x-y)[(x+y)^2 - 1] = 3x^2y \quad (2)$$

0,5

$$\text{II} \Rightarrow 3x^2y : 2x - y \quad (3)$$

(4đ) **Đặt $\text{UCLN}(x^2, 2x - y) = d$ ($d \in N^*$)**

$$\Rightarrow \begin{cases} x^2 \mid d \\ 2x - y \mid d \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 4x^2 \mid d \\ (2x-y)(2x+y) \mid d \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 4x^2 \mid d \\ 4x^2 - y^2 \mid d \end{cases}$$

$$\Rightarrow y^2 \mid d \Rightarrow \begin{cases} x^2 \mid d \\ y^2 \mid d \end{cases} \text{ mà } (x, y) = 1 \Rightarrow d = 1 \text{ nên từ (3)} \Rightarrow 3y : 2x - y \quad (4).$$

$$\text{Mặt khác để ý } 2x - y : 2x - y \Rightarrow 6x - 3y : 2x - y \quad (5). \text{ Từ (4) và (5)} \Rightarrow 6x : 2x - y$$

$$\text{Tương tự ta có } (x, y) = 1 \Rightarrow (x, 2x - y) = 1 \Rightarrow 6 : 2x - y$$

0,5

$$\text{Từ (2)} \Rightarrow 2x - y \in N^* \Rightarrow 2x - y \in U(6) = [1; 2; 3; 6]$$

$$\text{- Xét } 2x - y = 1 \Rightarrow y = 2x - 1. \text{ Từ (2) ta có } (3x - 1)^2 - 1 = 3x^2(2x - 1) \Leftrightarrow x(x - 1)^2 = 0$$

$$\text{mà } x \in N^* \Rightarrow x = 1 \Rightarrow y = 1 \text{ (thỏa mãn)}$$

- Xét $2x - y = 2$. Thay vào (2) ta có $x^3 - 4x^2 + 4x - 1 = 0 \Leftrightarrow (x-1)(x^2 - 3x + 1) = 0$

Mà $x \in N^* \Rightarrow x = 1 \Rightarrow y = 0$ (loại)

- Xét $2x - y = 3 \Rightarrow y = 2x - 3$. Thay vào (2) ta có $x^3 - 6x^2 + 9x - 4 = 0$

$$\Leftrightarrow 2(x-1)^2(x-4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=1 \\ x=4 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} y=-1 \text{ (loại)} \\ y=5 \end{cases}$$

- Xét $2x - y = 6 \Rightarrow y = 2x - 6$. Thay vào (2) ta có $x^3 - 12x^2 + 36x - 35 = 0$.

Do $y \in Z^+$ nên x là ước của 35 và $x > 3 \Rightarrow x \in [5; 7; 35]$. Thủ lại không có giá trị nào thỏa mãn.

Vậy phương trình có 2 cặp nghiệm $(x;y) = (1;1)$ và $(x;y) = (4;5)$

2. Cho x, y là các số nguyên thỏa mãn $x^3 + y^3 + x^2 + y^2 + xy - 1$ chia hết cho $xy + x + y + 1$. Chứng minh rằng $x^4 + y^4$ chia hết cho $y+1$.

Ta có: $xy + x + y + 1 = (x+1)(y+1)$.

$$x^3 + y^3 + x^2 + y^2 + xy - 1 = (x^2 - 1)(x+1) + (y^2 - 1)(y+1) + (xy + x + y + 1)$$

$x \neq -1, y \neq -1$ và giả thiết bài toán tương đương

Do đó, để phép chia có nghĩa thì

$$\text{với } (x^2 - 1)(x+1) + (y^2 - 1)(y+1) \text{ chia hết cho } (x+1)(y+1) \text{ hay } \frac{x^2 - 1}{y+1} + \frac{y^2 - 1}{x+1} \in Z.$$

Hiển nhiên $\frac{x^2 - 1}{y+1}, \frac{y^2 - 1}{x+1}$ là các số hữu tỉ nên ta có thể đặt $\frac{x^2 - 1}{y+1} = \frac{a}{b}; \frac{y^2 - 1}{x+1} = \frac{c}{d}$ với a, b, c, d là các số nguyên và $b > 0, d > 0, (a,b) = 1, (c,d) = 1$. Khi đó:

$$\frac{x^2 - 1}{y+1} + \frac{y^2 - 1}{x+1} = \frac{a}{b} + \frac{c}{d} = \frac{ad + bc}{bd} \in Z.$$

$$\Rightarrow ad + bc | bd \Rightarrow ad + bc | b \Rightarrow ad | b \Rightarrow d | b \quad (\text{vi } (a,b) = 1) \quad (1)$$

Mặt khác

$$\frac{a}{b} \cdot \frac{c}{d} = \frac{x^2 - 1}{y+1} \cdot \frac{y^2 - 1}{x+1} = (x-1)(y-1) \in Z \Rightarrow ac | bd \Rightarrow ac | d \Rightarrow a | d \quad (\text{vi } (c,d) = 1) \quad (2)$$

0,5

0,5

0,5

0,5

0,5

$$a|b \Rightarrow b=1 \text{ (vi } b>0, (a,b)=1\text{)} \Rightarrow \frac{x^2-1}{y+1}=a \in Z \Rightarrow x^2-1|y+1$$

Từ (1), (2) suy ra

$$\Rightarrow x^4+y^9=(x^4-1)+(y^9+1)=(x^2-1)(x^2+1)+(y^3+1)(y^6-y^3+1)|y+1$$

Vậy x^4+y^9 chia hết cho $y+1$.

$$\sqrt[3]{81x-8}=x^3-2x^2+\frac{4}{3}x-2$$

Giải phương trình:

+ Điều kiện xác định: $\forall x \in \mathbb{R}$.

$$+ \text{Đặt: } \sqrt[3]{81x-8}+2=3y \Rightarrow 81x-8=(3y-2)^3$$

0,5

$$\Leftrightarrow 81x=27y^3-54y^2+36y$$

$$\Leftrightarrow 3x=y^3-2y^2+\frac{4}{3}y$$

$$\begin{cases} 3x=y^3-2y^2+\frac{4}{3}y \\ 3y=x^3-2x^2+\frac{4}{3}x \end{cases}$$

+ Kết hợp đề bài, ta có:

$$\Rightarrow (x-y)\left(x^2+xy+y^2-2x-2y+\frac{13}{3}\right)=0$$

0,5

$$x^2+xy+y^2-2x-2y+\frac{13}{3}$$

+ Ta có:

$$=\frac{1}{2}(x+y)^2+\frac{1}{2}(x-2)^2+\frac{1}{2}(y-2)^2+\frac{1}{3}>\forall x,y.$$

$$\Rightarrow x-y=0 \Rightarrow x=y$$

0,5

$$\Rightarrow 3x=x^3-2x^2+\frac{4}{3}x \Leftrightarrow x\left(x^2-2x-\frac{5}{3}\right)=0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x=0 \\ x=\frac{3 \pm 2\sqrt{6}}{3} \end{cases}$$

* Vậy phương trình có tập nghiệm $\left\{0; \frac{3 \pm 2\sqrt{6}}{3}\right\}$

0,5

III
(4đ)

$$2. Giải hệ phương trình: \begin{cases} x^2(y+1)=6y - 2 \\ x^4y^2 + 2x^2y^2 + y(x^2 + 1) = 12y^2 - 1 \end{cases}$$

+ Xét xó y=0, hệ phương trình không có nghiệm.

+ Ta có:

$$HPT \Leftrightarrow \begin{cases} x^2 + \frac{x^2}{y} = 6 - \frac{2}{y} \\ x^4 + 2x^2 + \frac{x^2 + 1}{y} = 12 - \frac{1}{y^2} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x^2 + \frac{x^2}{y} = 6 - \frac{2}{y} \\ (x^2 + 1)^2 + \frac{x^2 + 1}{y} + \frac{1}{y^2} = 13 \end{cases}$$

0,5

$$u = x^2 + 1; v = \frac{1}{y}$$

+ Đặt:

$$\text{Ta có: } \begin{cases} u - 1 + (u - 1)v = 6 - 2v \\ u^2 + uv + v^2 = 13 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} u + v + uv = 7 \\ u^2 + uv + v^2 = 13 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} u + v = 4 \\ uv = 3 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} u = 1; v = 3 \\ u = 3; v = 1 \end{cases} \text{ hoặc } \begin{cases} u + v = -5 \\ uv = 12 \end{cases} \text{ (vô nghiệm)}$$

0,5

$$+ TH1: \begin{cases} x^2 + 1 = 1 \\ \frac{1}{y} = 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 0 \\ y = \frac{1}{3} \end{cases}$$

$$+ TH2: \begin{cases} x^2 + 1 = 3 \\ \frac{1}{y} = 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \pm\sqrt{2} \\ y = 1 \end{cases}$$

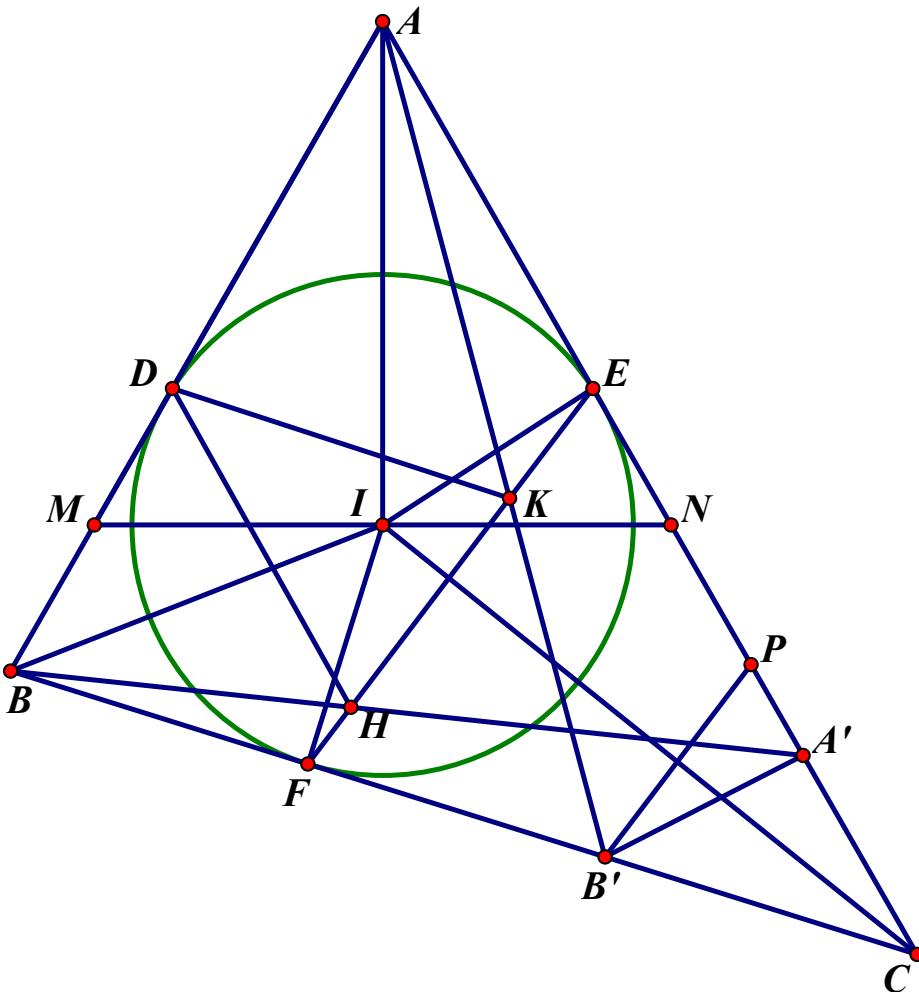
(vô nghiệm).

$$\left(0; \frac{1}{3}\right); (\sqrt{2}; 1)(-\sqrt{2}; 1)$$

0,5

* Vậy hệ phương trình có nghiệm:

IV
(6đ)

1) Chứng minh hai tam giác BMI và INC đồng dạng.

+ Vì AB, AC, BC là các tiếp tuyến của (I)

Áp dụng tính chất hai tiếp tuyến cắt nhau, ta có:

$$\hat{BIC} = \frac{1}{2}(FID + FIE) = \frac{1}{2}(360^\circ - D\hat{E})$$

$$= 180^\circ - \frac{1}{2}D\hat{E} = 180^\circ - D\hat{I}A$$

0,5

ΔAMN cân tại A, phân giác AI đồng thời là đường cao.

$\Rightarrow \Delta AIM$ vuông tại I, đường cao ID

0,5

$\Rightarrow D\hat{I}A = D\hat{M}I$ (cùng phụ với $D\hat{I}M$)

$\Rightarrow \hat{BIC} = 180^\circ - D\hat{M}I = B\hat{M}I$

0,5

+ Kết hợp $\hat{IBC} = \hat{MBI} \Rightarrow \Delta BMI$ và ΔBIC đồng dạng (g-g)

+ Tương tự ΔINC và ΔBIC đồng dạng.

$\Rightarrow \Delta BMI$ và ΔBIC đồng dạng.

0,5

2) Chứng minh tam giác DHK là tam giác cân.

+ Kẻ $B'P \parallel EF$ ($P \in AC$)

$$\text{Ta có: } \frac{KB'}{KA} = \frac{EP}{EA}$$

0,5

+ Theo t/c hai tiếp tuyến cắt nhau $\Rightarrow \hat{CEF} = \hat{CFE}$.

\Rightarrow Tứ giác $B'PEF$ là hình thang cân $\Rightarrow EP = FB'$

0,5

$$\Rightarrow \frac{EP}{EA} = \frac{FB'}{EA} = \frac{FB}{DA} = \frac{DB}{DA} \quad (\text{vì } EA = DA; FB' = FB = DB)$$

$$\Rightarrow \frac{KB'}{KA} = \frac{DB}{DA} \Rightarrow KD \parallel BC$$

0,5

$$\Rightarrow \hat{CFE} = \hat{DKH} \quad (\text{sole trong})$$

+ Tương tự, ta có: $HD \parallel AC \Rightarrow \hat{CEF} = \hat{DHK}$

+ Mà: $\hat{CEF} = \hat{CFE} \Rightarrow \hat{DHK} = \hat{DKH}$

0,5

\Rightarrow Tam giác DHK là tam giác cân tại D .

3) Tìm vị trí của F trên (I) để diện tích tam giác ABC nhỏ nhất.

+ Ta có: $S_{ABC} = S_{AMN} + S_{BMNC}$

+ Trong đó: $S_{AMN} = \frac{1}{2} AIMN$ (không đổi).

$$\begin{aligned} S_{BMNC} &= S_{BIM} + S_{INC} + S_{BIC} \\ &= \frac{1}{2} ID \cdot MB + \frac{1}{2} IE \cdot NC + \frac{1}{2} IF \cdot BC \end{aligned}$$

0,5

Đặt $ID = IE = IF = r$ (không đổi)

$$\begin{aligned} S_{BMNC} &= \frac{r}{2} (MB + NC + BC) = \frac{r}{2} (MB + NC + BF + CF) \\ &= \frac{r}{2} (MB + NC + BD + CE) \end{aligned}$$

$$= \frac{r}{2} (BM + CN + BM + MD + CN + NE)$$

	$= \frac{r}{2}(2BM + 2CN + 2MD)$ <p style="text-align: center;"><i>(Vì $AD = AE \Rightarrow MD = NE$)</i></p> $= r[(BM + CN) + MD] \geq r(2\sqrt{BM \cdot CN} + MD)$	0,5
	<p>+ Vì ΔBMI và ΔBIC đồng dạng</p> $\Rightarrow \frac{BM}{IN} = \frac{MI}{NC} \Rightarrow BM \cdot NC = MI \cdot IN = MI^2 = \frac{MN^2}{4}.$ $\Rightarrow S_{ABC} \geq r \left(2 \cdot \frac{MN}{2} + MD \right) = r(MN + MD)$ <p style="text-align: right;">không đổi.</p>	0,5
	<p>+ Dấu “=” xảy ra khi $BM = NC \Rightarrow AB = AC$</p> $\Rightarrow \Delta ABC \text{ cân tại } A \Rightarrow AI \perp BC,$ <p>mà $IF \perp BC$</p> $\Rightarrow A, I, F \text{ thẳng hàng.}$	0,5
	<p>$\Rightarrow F$ là giao điểm của AI với đường tròn (I).</p>	
V (2đ)	<p>Cho a, b, c là các số thực dương thỏa mãn $a + 2b + 3c = 1$.</p> <p>Chứng minh rằng: $\frac{2ab}{a^2 + 4b^2} + \frac{6bc}{4b^2 + 9c^2} + \frac{3ca}{9c^2 + a^2} + \frac{1}{4} \left(\frac{1}{a} + \frac{1}{2b} + \frac{1}{3c} \right) \geq \frac{15}{4}$</p> <p>Đẳng thức xảy ra khi nào?</p> <p>Vì $a + 2b + 3c = 1$ nên $\frac{1}{a} + \frac{1}{2b} + \frac{1}{3c} = \frac{a+2b+3c}{a} + \frac{a+2b+3c}{2b} + \frac{a+2b+3c}{3c}$</p> $= 3 + \left(\frac{a}{2b} + \frac{2b}{a} \right) + \left(\frac{2b}{3c} + \frac{3c}{2b} \right) + \left(\frac{3c}{a} + \frac{a}{3c} \right) = 3 + \frac{a^2 + 4b^2}{2ab} + \frac{4b^2 + 9c^2}{6bc} + \frac{9c^2 + a^2}{3ca}$ <p>Do đó bất đẳng thức phải chứng minh tương đương với:</p> $\left(\frac{2ab}{a^2 + 4b^2} + \frac{a^2 + 4b^2}{8ab} \right) + \left(\frac{6bc}{4b^2 + 9c^2} + \frac{4b^2 + 9c^2}{24bc} \right) + \left(\frac{3ca}{9c^2 + a^2} + \frac{9c^2 + a^2}{12ca} \right) \geq 3 \quad (1)$ <p>Áp dụng bất đẳng thức Cô – si cho hai số dương, ta có:</p> $\frac{2ab}{a^2 + 4b^2} + \frac{a^2 + 4b^2}{8ab} \geq 2 \sqrt{\frac{2ab}{a^2 + 4b^2} \cdot \frac{a^2 + 4b^2}{8ab}} = 1 \quad (2)$ <p>Tương tự: $\frac{6bc}{4b^2 + 9c^2} + \frac{4b^2 + 9c^2}{24bc} \geq 1 \quad (3)$</p> $\frac{3ca}{9c^2 + a^2} + \frac{9c^2 + a^2}{12ca} \geq 1 \quad (4)$ <p>Cộng theo vế các bất đẳng thức (2), (3), (4) ta suy ra (1). Suy ra đpcm.</p>	0,5

Dấu đẳng thức xảy ra khi và chỉ khi $a = \frac{1}{3}$; $b = \frac{1}{6}$; $c = \frac{1}{9}$

Chú ý: Học sinh làm cách khác đúng vẫn cho điểm tối đa. Bài hình không vẽ hình hoặc vẽ hình sai không chấm điểm.